

ZOMBOR ÉS VIDÉKE

Előfizetési árak:

Egész évre . . . . . 12 korona
Fél évre . . . . . 6 korona
Negyed évre . . . . . 3 korona
Egyes szám 20 fillér

POLITIKAI LAP.

Felolvas szerkesztő: Szerkesztő:
OBLÁT KÁROLY. * D. MÜLLER JÁNOS.

Szerkesztőség és kiadó-

hivatal: Zarándok u. 7.

Telefon-szám: 174.
Kéziratokat nem adunk vissza.

A kisiparos-osztály helyreállítása.

A főrendiház pénzügyi bizottságában Popovics Sándor pénzügyminiszter Matlekovits Sándor közbevetett kérdésére, illetőleg javaslatára válaszul, nagy horderejű kijelentést tett a kisiparosok talpraállításának dolgában. Kijelentette ugyanis, hogy a háboruban üzleteiket elhagyott és megszüntetett iparosok üzemeinek helyreállítása foglalkoztatta a kormányt s erre a célra körülbelül kilenczven millió koronát vett számba. A segítés alapelveiről is némi tájékoztatást nyújtott; a műhelyeket újra felállítani vagy megnyitni akáró kisiparosok kölcsönt kapnak, amelyből az első éveken, amíg vállalatuk újra meg nem erősödött, nem kell törleszteniük, a törlesztés lehető könnyű módon lesz eszközölhető.

Megnyugvással és örömmel fogadjuk ezt a tervet, amelyet még szélesíteni szeretnénk s reméljük is, hogy a kormány akciója nem fog megállani a hadból visszatérő kisiparosok segítésénél, hanem a kereskedelmi és pénzügyi kormány együttesen általában meg fogja újra teremteni a kisipar existenciáját. Ezt nemcsak gazdasági, hanem társadalmi és nemzeti érdekből is fölülte szükségesnek tartjuk.

Sajnos, csak legutóbb kezdtek annak tudatára ébredni, hogy már gazdasági szempontból sem egészen helyes és nem kívánatos a kisipar elnyomása, társadalmi és nemzeti szempontból pedig egyenesen káros és veszedelmes. Mentől több önálló existenciát engedünk tönkremenni, annál több elégedetlenségnek vetjük el a magvát, annál bizonytalanabbá, labilisabbá tesszük az egész társadalmi szervezetet. És az iparnak is relatív nagy károkat okozunk, már csak azzal is, hogy az erősebb idegen iparral szemben nem bírnak elég védekező erőt összegyűjteni, amilyen erőt a rendezett helyzetben levő és

a helyéhez ragaszkodó kisiparos-osztályban bírnak.

Nem akar itt senki a gyáriparral szemlélom-harcot folytatni. A természetes gazdasági fejlődés teremtette meg a nagy ipart; a közlekedés fejlődése és az árukieserelés könnyebbé teszi a nagy vállalkozást, amely tőkegyűjtő és tőkeemésztő is egyben. A háboruban, amikor gazdasági téren is oly nagy fontosságot nyert a koncentráció, még nagyobb feladata lett a nagyiparnak. És az igazi nagy feladat, különösen itt nálunk Magyarországon, még a háboru után vár a nagyiparra. Hiszen a háboruban különösen súlyosan érezzük a magyar gyáriparnak elmaradottságát, hogy tovább ne menjünk, csak az osztrák gyáriparral szemben is, amelynek kénytelenek vagyunk nyersanyagunk jelentékén részét átengedni, hogy azután méreg drágán kapjuk vissza mint iparcikkot, már amennyit visszakaphatunk.

Ezzel szemben azonban épp oly káros tévedés mindent a gyáriparköré utalni s vele egész sor kisipari vállalkozásnak nyakát szegetni. Csak modernizálni kell a kisipart, a mi ma sokkal könnyebb, arra való a géppel és hajtóerővel való ellátása, hogy időben se szenvedjen hátrányt. Ez és a hitel kérdése már gazdaságpolitikai kérdés. — Fontos azonban ránk nézve nemzeti és társadalmi szempontból az, hogy a kisiparosok nagy tömegét megtartsuk önállóságában. Valamikor a kisiparosság a polgárság tekintélyes részét alkotta. Egyrészt összekötő kapocs volt a kiscgazda és a magasabb társadalmi osztályok közt, másrészt csak úgy mint a kiscgazda, valósággal termelője volt a kulturmunkás elemeknek. Magyarország sok jeles férfija került ki még a rendi szervezet korában is a kisiparosok közül. S ma is a háboruban a legmegbízhatóbb harcosok zöme a kiscgazdák és kisiparosok köréből került ki.

Nemzeti politikai szempontból pedig bizonyára sokkal megbízhatóbb a helyhez ragaszkodó, önálló iparos elem, amely vagyonával és

szavával döntőleg résztvehet a közéletben s tudatában van annak, hogy a nemzetvagyonnak közvetlen részese, tehát azzal szemben erkölcsi kötelességei is vannak, mint a bizonytalan helyzetben függő, könnyen mozduló és mozdítható elem, amely gyakran akarata ellenére is, az anyagi viszonyok nyomása alatt, kész vándorbotot fogni.

Föltétlen társadalmi nyereségnek tartjuk az erős kisiparos osztály újjáteremtését, nem is említve azt, hogy bizonyos fogyasztási tereket egyenesen ők láthatnak el legjobban s a fogyasztó a mai világban sok kellemetlenséggel és nehézséggel azért kénytelen küzdeni, mert a kisipar termelésétől meg van fosztva.

A pénzügyminiszter kijelentése annál biztatóbb, mert olyan helyről jön, ahol mindig nagyon takarékoskodtak az ilyen altruista jellegű összegek megadásával. Merjük remélni a sikert azért is, mert tudjuk, hogy br. Sztéryeni József kereskedelmi miniszter már a multban is, kisebb vezető állásban is egész odaadással élt annak az eszmének, hogy a kisiparosok helyzetét orvosolni kell. A világháboru ezen a téren is nagy tannisságokkal szolgált, a melyeket most értékesíteni kell.

Katonák a katonákért.

(Beszámoló egy nemes akciónról.)

Általános és mondhatnók izzó érdeklődés előzte meg azokat az eseményszámba menő ünnepeket, a melyek királyunk születésnapja alkalmával e hó 17. és 18. napján a zombori 23. gy.-ezred tisztikarának rendezésében városunkban lezajlottak.

Az anyagi siker:n felül, amely a jótékony cél érdekében ismét számottevő összeggel gyarapította a Károly-alapot és a 23-asok özvegy- és árvaalapot, egyéb vonatkozásaiban is minden részében sikerültnek mondható mulatságok részletes beszámolóját az alábbiakban adjuk közre.

Diszelőadás.

Szombatra hirdette ugyan a rendezőség a Károly-alap javára rendezett színházi diszelőadást, ezt azonban a roppant érdeklődésre tekintettel belépődíjas főpróba

keretében már pénteken este is elő kellett adni.

Dr. Müller János pompásan megirt prólóját Bosnyák Istvánné úrhölgy adta elő teljes hatással és mély átérzéssel, amely után lélekemelő, szép előkép aposztrofálta a nemzetnek ifjú királya iránt érzett hódoló ragaszkodását. A rendezés ügyes és szavatott kézzel valott.

Művészi színvonalat kölcsönzött az ünnepélynek dr. Kugel János százados és Hauser Emil zeneakadémiai tanár, hegedűművész fellépte. A minden dicséreten felül álló bravuros zeneszámok a műkedvelői előadások átlag nivóját messze meghaladták és a hallgatóságot mindvégig lebilincseltek. Kár, hogy a zongora infámis komisz hangolása a teljes siker kiaknázását lehetetlenné tette.

Igen bájos és hatásos volt Kéméry Matild úrhölgy (Halas) éneke. Lágy, sima lékony hangja, biztos és könnyed hang kezelése mindenkit meglepett: Pirovsky hadnagy úr néhány ügyes költeményt pedig egyenesen meleg és kedves közvetlenséggel dalolta el.

Glaser Sári fellépése szintén az est fényének emelésére szolgált, bár az ének számok megválogatásában (T. Schubert: Aufenthalt R. Strauss: Allerseeleu és Halevi: Recha áriája a „Zsidóné“ ből) ezutal nem mondható szerencsésnek. Organumának megfelelőbb darabokkal más alkalommal már szebbet és művészebbet is produkált.

Táncokból egy kicsit sokat kaptunk. Díszretére szolgáljon azonban a szereplőknek, hogy ezzel mégsem tették unalmassá a műsort. A kis cukros Dolicek Lőrika (5 éves) csodás könnyedséggel keringőzött. Gruber Lidv pedig ritka szép precizitással lejtette el a pillangó táncot. Sok megérdemelt tapost kaptak a szép hollandi babák: Junker Teresi, Czetti Manó, Földvári Erzi, Réczy Olga és galleriájuk: Németh Loránd, Weidinger Sanyi, Hangel Laci meg Allaga Iván. — Káprázatos tanctehnikában gyönyörködött a nemzetközi táncában Kránitz Bözsi hivatásos táncosnő; nézetünk szerint azonban ez a szám egy díszelőadás keretében mégsem lett volna beilleszthető.

Hasonlóképpen óvatot kell emelnünk az est egyetlen nagyobb prózája száma ellen is és sajnálattal kell megállapítanunk, hogy éppen ezzel az egyetlen számmal képviseltették magukat az ügyes zombori műkedvelők ez alkalommal. Ha már jobbat nem találtak, kár volt ezzel az értéketlen darabbal az egész gárda jó hírnevét megpecsételni. Ez a megjegyzésünk Ujhelyi Nándornak: „A bunda“ c. jelenetére vonatkozó, amelyet Butkovits Maca, Pirovsky és Kamocsi Kató adtak elő a gyermek Bosnyák Jolika közreműködésével. Művészet és hatáskeltés nem egy fogalom!

A zombori Casinó Dalárda is életjelet adott végre magáról! Huber K.: Fohászat és Király indulóját adta elő precíz és szép összhangban. A szólószámokat Czifrusz Károly és Jámbor Béla urak énekelték a tőlük megszokott tiszta és kellemes előadással.

A legmelegebb elismerés hangján kell megemlékeznünk Kautz Örnagy úr fáradtságát nem ismerő, ügybuzgó főrendezői tevékenységéről, mert a zökkenő nélküli, sima előadás elsősorban az ő érdeme. A pontos kivételben azonban nélkülözhetetlen jobb keze volt dr. Müller János úr, aki

személyes föllépésével — Várad Antal: Stella Moris-ának gyönyörű elszavalásával — is hathatósan előmozdította az előadás sikerét.

A díszelőadás után a Polgári Casino összes termibein

társasvacsora és tánc

következett, amelyen nagyszámú díszes közönség vett részt. A deris hangulat és mulatság csak a késő reggeli órákban ért véget.

Vasárnap délelőtt a 3. bosnyák ezred zenekara a megyeház előtti téren

térzenét

adott: délután négy órakor pedig kezdetét vette a 23-asok özvegy- és árvaalapja javára rendezett

parkünnepély.

amely több ezer főre rugó embertömeget vonzott össze. A bájos zombori hölgyek ezutal is ügyes háziasszonyoknak bizonyultak. A rendezőség pedig néhány órára a háború előtti hangulatra ringatott bele a különböző kedves meglepetésekkel: volt sóskifli, pompás friss sör, párolgó pörkölt, zamatos étkeket ontó hideg büfé, nagy-szerű cukrász-sátor finomabbal finomabb süteményekkel és hűsítő italokkal, pezsgő stb. A háború gazdagodási láz kielégítéséről pedig gondoskodott Gusztai bácsi (Walland százados) sátora, ahol a legdrágább fényűzési cikkeken kívül élő malacoktól a Ferenc-József keserűvizig bármit nyerhetett az ember a lutrin. Nagy kelendősségnek örvendtek a menyasszony- és vőlegény-jegyek, hogy az amerikai házasságkötés által szentesítést nyerjen annyi reménytelen szerelem. Aki pedig egy kis ideg-tornára pályázott, bőséges alkalma nyílt dr. Müllernek a dühöngőkről elnevezett konyhájában meggyőznie magát arról, hogy könnyebben törhet össze az ember egy rossz cserépfazekal, ha a fazekasnál maga veszi meg, mint azokkal a megbabonázott drága golyókkal a mit dr. Müller és Pirovsky uton utfelén a „szép úrfik“ markába nyomtak.

Szóval, volt hangulat, alkalom minden. Csak az a hirtelen jött esti felhőszakadás ne zúdult volna a fejünkre! De még így is talált a fiatalok fedett épületet ahol reggelig folytatta tovább az u. n. esetet...

Ha majd azokról a könnyes szemekről folszáradnak a könnyek és csak egy régi bántó emlék konturaival rajzolódik fel néha a lelkebe a most dúló rettenetes világégés: vajjon eszettek jutnak-e néktek majd akkor — könnyező árvák és bús özvegyek — azok a jószívű, megérett emberek, akik ilyen mozgalmak és ünnepégek szervezésével a ti nagy fájdalmatok és veszteségetek enyhítésére mindent megtektek, a mit megtehettek? ... Vajjon hasonló lesz-e a ti háláérzések az ő nagy, megérett szeretetükhöz, mely őket munkájukban irányították vezette? ...

Ugy érzem, tartozom vele, hogy itt rögzítem le a fővédnöki tisztelet polgári részről betöltő dr. Balogh Ernő főispán és neje, s a katonai részről ebben a minőségben eljáró Hölzl Alfréd alezredes nevét is.

—6.—n.

* * *

A 23 ik gyalogezred parkünnepélyének cukrászati sátora javára befolyt szíves adományok:

Dr. Balogh Ernőné 5 kg cukzor, dr. Müller Jánosné 2 tál sütemény, Galacz

Anuska és Veronka egy tál sütemény, Valet Jánosné 1 torta, 1 tál gyümölcs, Anisics Gergelyné 1 tál sütemény, 1 tál gyümölcs, dr. Margalits Edéné 2 torta, 3 tál sütemény, Schaffer Ferencné 1 nagy kosár gyümölcs, Koch Jánosné 30 kg. cukorka és 350 db piskóta, Hozspodárszky Mariska 1 tál sütemény, Szondy Mátýásné 3 tál sütemény, Wundszám Ida 1 torta, 2 tál sütemény, Nagy Imréné 2 tál sütemény, 1 rolád, Keszler Mancika 1 tál sütemény, Zomborcsévics Iluci 1 tál krempite, 1 torta, Balka Viktorné 2 torta, Abraham Győzőné 1 tál sütemény, Novákovics Izidorné 1 torta, 3 tál sütemény, Ránk Juliska 1 torta, 1 tál sütemény, Hauke Gusztávné 1 tál sütemény, Andrassy Lajosné 1 torta, 3 tál sütemény, Aman Ferencné 1 nagy tálca sütemény, Haberfeld Józsefné 2 torta, Vágó Vilmosné 2 tál sütemény, Vallent Sándorné 1 tál sütemény, Will Angela 1 tál sütemény, Dörfler Antalné 2 tál sütemény, Mrava Andrásné 2 tál sütemény, Móra Anuska 2 tál pogácsa, Angyal Vilma 1 tál piskóta, Vidákovics Jánosné 1 tál pogácsa, Pintinger Jánosné 1 tál sütemény, Schlotzer Mariska 1 tál sütemény, Martinovics Györgyné 1 torta, 2 tál sütemény, Vallant Gusztávné 15 db dinya, Bosnyák Istvánné 1 tál krempite, 1 torta, Horvátovics Istvánné 2 torta, 1 tál sütemény, Kautz Róbertné 1 torta, Kacvinsky Kálmánné 2 rolád, Szabó Nándor Péterné 1 tál sütemény, Sevovics Ilonka 2 torta, 1 tál sütemény, Rigicai Kovács Béláné 1 tálca cukorka, 1 tál sütemény, Deák Andorné 1 tálca gyümölcs, Eperjess Béláné 1 tálca gyümölcs, Kamocsi Katalin 1 torta, Butkovics Józsefné 1 torta, Krieg Margitka 1 tál sütemény, Szegő Kornélika 1 torta, Arnold Sándorné 1 torta, Frieber Mihályné 1 tál sütemény.

A cukrászdában közreműködött urnók: Dr. Margalits Edéné, Andrassy Lajosné, Wundszám Ida, Martinovics Györgyné, Bosnyák Istvánné, dr. Müller Jánosné, Koch Jánosné, Margalits Izabella, Nagy Imréné, Haberfeld Józsefné, Vágó Vilmosné.

Az elárúsítást eszközölték: Zomborcsévics Iluci, Móra Anuska, Okolicsni nővérek Dobrenov Leposzava, Bertha Ilonka, Szabadka Irénke, Will Angela, Martinovics Erna, Szabó nővérek, rigicai Kovács nővérek, Spitzer Nelli, Pekárovics Margit.

A cukorkákat árusították: Andrassy Baba, Bosnyák Jolika, Koch Ilonka, Jefe movics nővérek, Weidinger Lajoska.

A pénztárosi teendőket nagy gonddal végezte Bosnyák István főhadnagy és Nagy Imre hadnagy.

Hálás köszönet mindazoknak, a kik szíves adományaikkal vagy közreműködésükkel a jótékony cél sikerét előmozdították.

Olesó liszt a köztisztviselőknek.

Az Országos Közélelmezési Hivataltól vett értesülés szerint az ország összes alkalmazzottai, akik fokozottabb mértékben érzik a mindegyre súlyosodó drágaságot, a most kezdődő gazdasági évben a lisztet a tavalyi áron kapják. — Szeptember hó 16-tól kezdve kiutalják az egész évre szolgáló mennyiséget és ezt a tisztviselő családok nagyobb tételekben kapják meg s

CLUBSPECIALITÉ CIGARETTAPAPIR ÉS HÜVELY FELÜLMULHATLAN MODIANO

IGYÁZZUNK A VÉDJEGYRE!

állandóan több hónapra elegendő készlettel fognak rendelkezni. — A nagyobb mennyiségű liszt árának kifizetése sem fog okozni a tisztviselőknek nagyobb nehézséget, mert a kitalálás arra az időre esik majd, amikor a tisztviselők beszerzési előlege esedékes lesz.

Október elseje után az ellátatlanok részére való vásárlás csak a polgármester vagy a községi előljárási útján történhetik.

A rendelet megengedi azt is, hogy az ellátatlanok részére egyszerre két hónapi szükséglet is kiadassék. A városok egész évi gabonaszükségletüket megkapják a Haditeremtől.

Bizonyos, hogy az országnak lisztel és gabonával való ellátása a megállapított fejkvóta alapján teljesen biztosítva van, a fejkvóta leszállítására semmiesetre nem kerülhet a sor és az is bizonyos, hogy az idén nem lesz kukoriczás kenyér

HÍREK

* Lallosevits György huszárkapitány kitüntetése. Lallosevits György huszárkapitányt, aki báró Rhemen szerbiai kormányzó mellett teljesít szolgálatot, a király érdemeinek elismeréséül a Ferenc József-renddel tüntette ki. Lallosevits György, aki zombori földbirtokos és városunk törvényhatóságának virilis tagja, a háború első napjától kezdve katonai szolgálatot teljesít, a kárpáti küzdelmekben a legsúlyosabb harcokban kitüntette magát. — Azt a közszeretetet, amelyben a polgári életben része volt, feltehetően és bajtársai között is megtartotta. Kitüntetéséhez szűkebb hazájának közönsége osztatlanul gratulál.

* Egyházmegyei hírek. Gauder István Apatinból Jánosalmára, Horváth Károly Jánosalmáról Kalocsára, Wier János a tábori lelkesítő szolgálatától felmentve, Apatinba kápláni minőségben áthelyeztettek.

* 123-asok kitüntetése. Oblát Hugó 23-as hadnagyot, aki az 1916. májusi orosz offenzíva után sebesülten jött haza, segédszolgálatosnak minősítették. — 1917. június hóban ismét frontszolgálatra jelentkezett. Elkerült az olasz frontra, örvézetből soron kívül zászlós lett, két hétre rá hadnagy. A május 17-iki olasz támadás alkalmával a Monte Azolen-n a napiparancsban kétszer lett névleg megdicsérve és Conrad hadtestparancsnok személyesen gratulált neki. Az ütközet alkalmával a signum laudist kapta a kardokkal, a legutóbbi olasz offenzíva alkalmával a tisztí nagy ezüstre lett feltejesztve. — Hay Árpád 23-as zászlós, az olaszok május hó 16. és 17-iki támadása alkalmával a Monte Azolen-n a kis ezüst vitézségi érmet kapta. A legutóbbi olasz offenzíva alkalmával pedig a bronz érmet és káplárból soron kívül zászlóssá léptették elő.

* Kétszer kapta a vaskoronarendet. Kralj Brankó 23. gyalogezredbeli százados az ellenséggel szemben vitéz és eredményes magatartásáért másodszer kapta a vaskoronarendet 3. osztályát a hadikiérménnyel és a kardokkal díjmentesen.

* Miniszteri köszönet egy alapítványért. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter Szondy Máttyás ny. kir. ítélőtáblai bíró és nejének a harc-téren hősi halált néhai László fiuk emlékére a zombori állami főgimnázium tanulóivá jára 1000 korona tőkével tett alapítványuknak újabb 1000 K-val való gyarapításáért köszönetét nyilvánította.

* Iskolai értesítés. A zombori m. kir. állami főgimnáziuma az 1918/19. isk. évre a tanulók felvétele f. évi szeptember hó 2., 3. és 4. napján d. e. 9—12 óráig történik a Zombori Általános Ipartestület helyiségében. Szept. 5-én reggel 9 órakor érvénytelenítéstisztelettel. Szept. 6-án reggel 8 órakor rendes tanítás. A pótló és javító vizsgálatok aug. hó 30-án d. e. 9 órai kezdettel és folytatólag d. u. 2 óráig kezdve tartatnak. Zombor, 1918 aug. 23. Az állami főgimn. igazgatósága.

* A 47 és 48 éves tiszteket felváltják a fronton. A Külügy-Hadügy értesítése szerint az 1870—1871. évben született, nem tényleges tisztek és tisztjelöltek is visszaküldendők a hadrakelt seregtől a mögöttes országra. 1865—1866. évfolyambeli nyug. állományú, és szolgálaton kívüli viszonybeli tiszteknek, akik nem voltak hivatásos tisztek, igényük van a tartós szabadságolásra.

* Jubileum. Horváth Endre, a bajai posta főnöke a napokban ülte szolgálati évének 25 ik évfordulóját. A bajai posta ez alkalommal melegen ünnepelte kiváló főnökét.

* Beiratás. A zombori polgári fiúiskolában a beiratások szeptember hó 1—6. ig, délelőtt, az iskola Széchenyi utcai helyiségében lesznek. A javítóvizsgálatok aug. hó 31. én, a különbözőket vizsgák a beirás napokon délután tartatnak meg.

* Pályázat posta távirtda növények felvételére. A postahivatal növényeknek főlvesz 4 középiskolát végzett 14—16 éves magyar honos ifjakat. A kiképzés első évében havi 60 korona, a második évben havi 90 korona és a harmadik évben havi 120 korona általánynak. Közlebbi felvilágosítást a postahivatal főnöke ad.

* Értesítés. A helybeli izraelita népiskolában a beiratások folyó évi szeptember hó 1-én és 2-án mindíg délelőtt 9—12 óráig fognak az iskola helyiségében eszközölni.

* A frontra újból szabad csomagot küldeni. A kereskedelmi miniszter rendelet útján közhírré teszi, hogy a frontra újból szabad csomagot küldeni. A miniszter egyben figyelmezteti a katonák hozzátartozóit, hogy élelmiszereket ne tegyenek a csomagokba, mert feltétlenül megromlanak és élvezhetetlenné válnak.

* Felvétel nyomorék gyermekek otthonába. Az Országos Hadigondozó Hivatal 30 helyet biztosított nyomorék hadiárvaik számára, a Nyomorék Gyermekek Országos Otthonában. A fentartott 30 ingyenes helyre magyar állampolgároknak lehetőleg szegénysorsu 6—14 éves között levő, kivételes esetekben a 14 éves életkort betöltött új nyomorék fiú hadiárva (eltűntek gyermekei) is igényt tarthatnak, akik ipari kiképzésre alkalmasnak találtnak. Eskorosok, hülyék, si-

ketnémák és vakok, továbbá akut bántaromban szenvedők nem vehetők fel. A felvételek a Hadigondozó Népirodában tudhatók meg Zomborban.

* Konzerváló tanfolyam. A zombori nőipariszkolában f. évi szept. 1-én egy gyümölcs, zöldsézelék és zöldség konzerváló tanfolyam nyílik meg, mely 3 héttig tart. Beiratkozni lehet minden nap d. e. 10—12-ig az iskolahelyiségben (Zarandok utca 9.), ahol bővebb felvilágosítással is szolgálnak.

* Elsülyedt kenderszállító hajó. A múlt héten Baján elsülyedt egy kenderszállító hajó. A kender kiszabadult a hajóból és a szabad Dunán uszott. Közben nekiment Jeszenovts Istvány malmának, azt összetörte, uyhogy a gabonát a partra kellett kirakni. Felborította a völgyhajót, 3 nagy gerendát eltört, összetépte a drót- és láncóteleket és összerongált a malom kerekét. A kender oly magasan uszott a Dunán, hogy három ember mehe tett rá és nem sülyedt el.

* Biróválasztás Bácsalmáson. Szerdán volt Bácsalmáson Koller Oszkár főszoigabíró vezetésével a biróválasztás. Sokáig volt már ott német biró: most magyart választottak, Somoskövy Istvánt, a bunyevác jelölttel, Petrekanics Istvánnal szemben.

* Nem írják össze a tanköteleteket. A vallás- és közoktatásügyi miniszter rendeletet küldött Zomborba a közigazgatási bizottságnak. Arra hivatkozva, hogy a közigazgatási hatóságok munkával túl vannak halmozva és mivel nagy a papírhiány is, az ideai tanköteletek összeírását mellözi.

* Tök savanyítása és besózása. Az alispán rendeletet intézett a főszoigabírákhoz, amelyben felhívja őket, hogy figyelmeztessék a lakosságot a tök besózásának és savanyításának célszerűségére.

* Álcendörök Kulán. Kulán azzal az ürüggyel, hogy házkutatást tartanak, álcendörök jelentek meg és a Necza portán 3000 koronát, Blantz Mihálytól pedig 6000 korona készpénzt elloptak. Az álcendörök után nyomoznak.

* Mi a közszükségleti cikk? Olyan kérdés, amely most, hogy a kormány 3678—1918 M. E. sz. rendelete értelmében a közszükségleti cikkeken azok eladási árait meg kell jelölni, minden kereskedőt izgat. A rendelet szigorúan megahgyja a kereskedőnek, hogy nemcsak a kirakatba kitétt, hanem az üzletben levő árukon is az eladási árat ki tüssésk föl, de azt elfelejti megmondani, hogy mi is voltaképpen a közszükségleti cikk. Mértékadó fölfogás szerint minden, az elsőrendű életszükséglet kielégítésére szolgáló áru, tehát ami élelemre, ruházatra és lakáshoz használható, közszükségleti cikknek tekintendő, nem minősíthetők azonban ilyennek az olyan áruk, amelyek lényüzési célokra fogyasztódnak vagy használódnak.

* A dohánycsempészség ellen. A dohánygyártmány hiány fokozása következtében napról-napra több panasz merül fel, hogy a dohánycsempészet mind nagyobb mérvet ölt, amit legnagyobb részben a termelők és kertészek követnek el. Panaszok merültek fel arra nézve is, hogy a dohányfölddekről a zöld dohányt

STERNBERG Beszélőgépei a legjobb! K 150—
Ujtalálmányú 10'csérméllüli
„Etofon“ beszélőgép be-
csukható felővel a legföke-
letesebb K 300—
BUDAPEST, VII., RAKOCZI-UT 60. szám, saját palota. Rendelésnél a pénz előre beklildendő.

is ellopják. — Minthogy azonban nemcsak jövedéki érdek, hanem a katonai szükséglet biztosítása szempontjából is kiválóan fontos hadiérdek fűződik ahhoz, hogy a belföldi dohánytermés lehetőleg teljes egészében a kincstár rendelkezésére jusson, ennél fogva figyelmezteti a hatóság a lakosságot, hogy úgy a dohánycsempészettől mint a lopástól annál is inkább tartózkodjék, mivel az 1887. évi XLIV. t. c. 28. §-a értelmében a dohánycsempészek és lopók 100—100 koronáig terjedő pénzbüntetéssel fognak büntetettetni.

Malommunkások felmentése. A kereskedelemügyi miniszter a következő rendeletet közzétette a szegedi kereskedelmi és iparkamarával: Az összes fegyveres erő pótlási ügyének főnöke távirattal tudomásomra hozta, hogy a hadsereg főparancsnoksággal egyetértőleg hozzájárul legfeljebb háromszáz malommunkásnak határidőre való felmentéséhez. Nem menthetők fel azonban az 1894—1900. születésű évfolyamokba tartozó egyének. Elsősorban csakis a mögöttes országrészben katonai szolgálatot teljesítő egyének hozhatók javaslatba és ezek közül is elsősorban a katonai kormányzóságoknál, azután a keleti hadszíntéren és csak utolsó sorban a dényugati hadszíntéren levők és a XIX. hadtesthez beosztottak terjesztendők elő. A XIX. hadtest gyalogságához tartozók azonban ebből a felmentési műveletből egyáltalán ki vannak zárva.

ARENA MOZI.

Szombat Aug. 24—25. Vasárnap

Sevillai bolond.

Dráma 5 felvonásban.

Express házasság.

Legmulatságosabb vígjáték 3 felvonásban.

Vidékre gyors és pontos kiszolgálás.

Tessék próbarendelést eszközölni!

A Közalapítványi uradalomtól bérben birt titeli bérgazdaságunk csurogi és zsablyai birtokrészletet, összesen

513 HOLD

1918. október 1-től 2 évre bérbeadjuk. Reflektánsok sziveskedjenek közvetlenül vállalatunk igazgatóságával érintkezésbe lépni. **Honi Fonó és Kötélverő-gyár r. t., Hódság.**

FŐVÁROSI JOGI SZEMINÁRIUM BUDAPEST,

V., Katona József u. 41. szám, I. em. 5. (Palatinus ház a Margit hídnál).

Előkészít úgy a budapesti, mint a marosvásárhelyi bírói és ügyvédi illetőleg a budapesti gyakorlati bírói vizsgára, szigorlatokra, államvizsgákra és alapvizsgákra.

Kijegyzett könyveket, jegyzeteket a harc-terre is kiküld.

„ATLANTICA”

Tengerhajózási Részv.-Társ. Budapest, Falk Miksa-utca 20. sz. Folyamhajózási-Osztálya elvállal vontatásokat és vízi-szállításokat, bérbe ad vontató hajókat és uszályokat.

„SIGORIN”

osoda gyorsasággal írja

a poloskát

Minta üveg 4 K. Nagy üveg 16 K. 1 darab fecskendő 2—K. Kapható: minden gyógyszerárban, drogeriában és fűszerkereskedésben. Budapest, Török-gyógyszertár, Király-utca 12.

Magyarországi egyedárúító:

REMENYI gyógyszerár. PECS.

A világitási rendelet

határozatait a fényhatás oszlokként nélkül es-akis

TUNGSRAM

fé wattos lámpákkal lehet betartani.

Használjon 25, 40, 60 watt fogyasztású Tungsrامل lámpákat.

BUKOTT

tanulók érdekében forduljanak sürgősen a

ZSOLDOS

TANINTÉZETHEZ

BUDAPEST, VII., Dohány-utca 84. Telefon 37-40. Ugyanottal leggyorsabb előkészítés magánvizsgákra, felvételi és érettségi vizsgára.

Honi Fonó és Kötélverőgyár R.-T.

Hódság (Bácska)

néhány megfelelő irodai gyakorlattal bíró **komptoiristát keres.**

Magyar és németnyelvű — bizonyítvány-másolatokkal felszerelt — ajánlatok a fizetési igények megnevezésével fenti vállalat igazgatóságához HODSÁG (Bácska) intézendők.

SZTANKOVITS MIKLÓS

villanyszerelő és elektrotechnikus

ZOMBOR, Gromon-utca 2. sz.

Csengő javítások és villanyberendezések, fűző és gyár elektroborendezések, erőátvitel, motor javítások, villanyos szikkek nagy raktára, izzólámpák, csillárak, huzalok, fűzők, vasalók.

LELKISMERETES MUNKA!

Pontos kiszolgálás!

Személyszállító

és

Teherautomobilok, Pneumatikpótlók

raktáron.

Reiman Gyula Budapest, V., Gizella-tér 3.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy ezenül a

„Hungária” fürdőben esőtőltek egész nap, péntek délután és szombat délután hőlgyek részére lesz gőzfürdő.

Péntek, szombat délelőtt és vasárnap 5 óráig lesz gőzfürdő uraknak.

Kádfürdőt csak és hőlgyek egész napon át használhatják reggel 6-tól este 7-ig.

Blebert János, bérli.

ÜVEG ÉS SÖRÖSHORDÓ dugók,

törésmentes, nem mūdugók, nettó, száraz, kg-ként K 45—ért vesz utánvét mellett, minta nélkül: **E. Körner**, Wien, IV., Rainergasse 29.